

CMSD

NATIONAL
CONFERENCE
2022

รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ เครือข่ายด้านการจัดการชุมชน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ 7

"นวัตกรรมการจัดการชุมชน
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน"

คำนำ

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบ้านและชุมชน ภาควิชามนุษยสัมพันธ์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักศึกษาได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กัน และนำองค์ความรู้สู่การปฏิบัติภาคสนามร่วมกับชุมชน อีกทั้งได้เรียนกระบวนการวิจัยและการสัมมนา การเขียนรายงานการวิจัยและนำเสนอผลงานวิจัย นอกจากนี้ยังได้นำองค์ความรู้และกระบวนการวิจัยไปพัฒนาและต่อยอดเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและชุมชน โดยทำโครงการวิจัยร่วมกับองค์กรและสถานประกอบการในการฝึกสหกิจศึกษา และนำเสนอผลงานวิจัยต่อองค์กรและสถาบันการศึกษา จึงถือเป็นการเผยแพร่งานวิจัยสู่สาธารณชน เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ทางวิชาการ สามารถนำไปสู่การพัฒนาผลงานให้มีคุณค่ามากขึ้น

อย่างไรก็ตาม การสร้างเครือข่ายด้านวิชาการและวิจัยด้านการจัดการชุมชน ยังเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการขับเคลื่อนงานวิจัยชุมชน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพทางวิชาการและประสบการณ์ทางวิชาชีพก่อนออกไปสู่การทำงานในอนาคต หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบ้านและชุมชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ร่วมมือกับสาขาวิชาชุมชนศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในการจัดโครงการพัฒนาเครือข่ายการศึกษาวิจัยและความสัมพันธ์ด้านการจัดการชุมชนของคณาจารย์และนักศึกษา 3 สถาบัน และยกระดับเป็นการประชุมวิชาการระดับชาติ เครือข่ายด้านการจัดการชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในปี พ.ศ. 2559 โดยมีสาขาวิชาบ้านและชุมชน เป็นเจ้าภาพครั้งแรก และหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพในปีต่อ ๆ มา ซึ่งในปี พ.ศ. 2565 นี้ สาขาวิชาบ้านและชุมชน ได้รับเป็นเจ้าภาพจัดโครงการการประชุมวิชาการระดับชาติ เครือข่ายด้านการจัดการชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ 7 เพื่อเป็นเวทีในการนำเสนอผลงานวิชาการทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับบัณฑิตศึกษาและปริญญาตรี และเกิดการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างคณาจารย์และนักศึกษาทั้ง 3 สถาบัน ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป อนึ่งในการจัดประชุมวิชาการระดับชาติในครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือจาก สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในครั้งนี้

คณะผู้ดำเนินการจัดประชุมวิชาการ ขอขอบคุณ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ ที่ร่วมเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมวิชาการครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้บริหาร คณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ตลอดจนผู้นำเสนอผลงานการวิจัย ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการ คณะทำงานและนักศึกษา ที่มีส่วนร่วมสำคัญในการจัดการประชุมวิชาการครั้งนี้ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

รายชื่อคณะกรรมการฝ่ายพิจารณาบทความและตรวจทานเอกสาร และผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ
โครงการประชุมวิชาการระดับชาติเครือข่ายด้านการจัดการชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ 7

ศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา
รองศาสตราจารย์ ดร.จงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย ปริญญาสุทธินันท์
รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย ภูวนาถวิจิตร
รองศาสตราจารย์เอมอร เจียรมาศ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณภัทร วิศวะกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ชนก เครือสุคนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสระ บุญญะฤทธิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สยาม ราชวัตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุประภา สมนึกพงษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิเทพ เอกสิทธิพงษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์สุดา พุฒจร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกศราพร พรหมนิมิตกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวรรยา ธรรมอภิพล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี อึ้งโพธิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาคร ชลสาคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงสุตา ภูส์ว่าง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระพี แสงสาคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงพันธ์ ต้นตระกูล
อาจารย์ ดร.สมยศ โอ่งเคลือบ
อาจารย์ ดร.อรยา พรเอี่ยมมงคล
อาจารย์ ดร.ปรีวิทย์ ไวยาษาชีวะ
อาจารย์ ดร.ส่งเสริม แสงทอง
อาจารย์ ดร.ธิตีพัทธ์ บุญปก
อาจารย์ ดร.อับดุลเลาะ เจ๊ะหลง
อาจารย์ ดร.ศรันยา เผือกผ่อง
อาจารย์ ดร.สุนี คำนวลศิลป์
อาจารย์ ดร.จรรยาบรรณ สุธรรมมา
อาจารย์รชกร วชิรสิโรตม
อาจารย์วันชัย เจือบุญ
นางสาวสุนิสา วงศ์ประทุม

กำหนดการ

การประชุมวิชาการระดับชาติ เครือข่ายด้านการจัดการชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ 7
“นวัตกรรมการจัดการชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

จัดโดย

สาขาวิชาบ้านและชุมชน ภาควิชามนุษยสัมพันธ์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ร่วมกับ

สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์
สาขาวิชาชุมชนศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
และ สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วันที่ 9 เมษายน 2565 เวลา 08.00 – 17.00 น.

ผ่านระบบการประชุมออนไลน์ โปรแกรม ZOOM Meeting ID: 3814820686

ภาคเช้า

- เวลา 08.00 – 08.25 น. ผู้เข้าร่วมการประชุมวิชาการระดับชาติ เข้าสู่ห้องประชุมออนไลน์
- เวลา 08.25 – 08.30 น. กล่าวต้อนรับ
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณภัทร วิตะกุล หัวหน้าภาควิชามนุษยสัมพันธ์
- เวลา 08.30 – 09.00 น. พิธีเปิด
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวี จันทร์ส่อง
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
- กล่าวรายงาน โดย รองศาสตราจารย์ ดร.อารณ์ โอภาสพัฒนกิจ
รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- เวลา 09.00 – 10.00 น. บรรยายพิเศษเรื่อง นวัตกรรมจัดการชุมชนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.อานันท์ กาญจนพันธุ์
- เวลา 10.00 – 10.30 น. บรรยายพิเศษเรื่อง ทิศทางการใช้นวัตกรรมจัดการชุมชน
โดย รองศาสตราจารย์ ดร.อารณ์ โอภาสพัฒนกิจ
- เวลา 10.30 – 10.45 น. พักร (ผู้ดำเนินรายการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้นำเสนอ เข้าห้องประชุมย่อยเพื่อเตรียมการนำเสนอ)
- เวลา 10.45 – 12.05 น. นำเสนอผลงานภาคบรรยายระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์และบุคคลทั่วไป
(ภาคเช้า จำนวน 3 ห้องประชุมย่อย)
- เวลา 12.05 – 12.15 น. ผู้ทรงคุณวุฒิลงมติคัดเลือก “การนำเสนอผลงานวิจัยดีเด่น”
- เวลา 12.15 – 12.45 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- เวลา 12.45 – 13.00 น. ผู้ดำเนินรายการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้นำเสนอ เข้าห้องประชุมย่อยเพื่อเตรียมการนำเสนอ

ภาคบ่าย

- เวลา 13.00 – 16.30 น. นำเสนอผลงานภาคบรรยายระดับปริญญาบัณฑิต (ภาคบ่าย จำนวน 8 ห้องประชุมย่อย)
ผู้ทรงคุณวุฒิลงมติคัดเลือก “การนำเสนอผลงานวิจัยดีเด่น”
- เวลา 16.30 – 17.00 น. พิธีปิด

- ประกาศรางวัล

“บทความวิจัยดีเด่น”

ระดับบัณฑิตศึกษา 1 รางวัล ระดับปริญญาตรี 1 รางวัล

“การนำเสนอผลงานวิจัยดีเด่น”

ระดับบัณฑิตศึกษา 3 รางวัล ระดับปริญญาตรี 8 รางวัล

- กล่าวปิด โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณภัทร วิศวะกุล

หัวหน้าภาควิชามนุษยสัมพันธ์

- สาขาวิชาชุมชนศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รับผิดชอบการเป็นเจ้าภาพการประชุมวิชาการระดับชาติ

เครือข่ายด้านการจัดการชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ 8

.....

หมายเหตุ : เกียรติบัตรทุกรางวัลจะดำเนินการจัดส่งทางไปรษณีย์ให้แก่ผู้เข้าร่วมนำเสนอผลงานวิจัย

ห้องที่ 8 HB 7207 สุขภาวะชุมชนและการพัฒนาคุณภาพชีวิต (2)

ผู้ทรงคุณวุฒิ : 1. อ.ดร.สุนี คำนวลศิลป์, 2. อ.ดร.จรรยาบรรณ สุธรรมมา, 3. อ.ดร. อรยา พรเอี่ยมมงคล (ผู้ดำเนินรายการ: นายพัฒนพงษ์ สรชาตินิติกร)			
เวลา	หมายเลขบทความ	ชื่อบทความ	ชื่อผู้นำเสนอ
13.00 – 13.20 น.	922	คุณภาพชีวิตของพนักงานฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร	ปารีชาติ ปัจฉารักษ์สิริ
13.20 – 13.40 น.	932	การตระหนักรู้ในตนเองของนักศึกษาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	สาวิณี บุบผา
13.40 – 14.00 น.	941	ปัจจัยการปรับตัวการใช้ชีวิตในยุค New Normal ของนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร	บุญญจินดา มานะชลวิฑิต
14.00 – 14.20 น.	946	ความมั่นคงทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	ชลิตา เลื่อมศิริ
14.20 – 14.40 น.	955	สภาพทางเศรษฐกิจและการปรับตัวของผู้ใช้แรงงานรายวันต่อภาวะวิกฤตการแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 กรณีศึกษา บริษัท F&F Food จังหวัดสุพรรณบุรี	อภิญญา วรณสรวิงศ์
14.40 – 15.00 น.	956	การใช้แอปพลิเคชันสั่งอาหารออนไลน์ของผู้บริโภคในพื้นที่อำเภอมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร	ณัฐพล หันเวียน
15.00 – 15.20 น.	958	พฤติกรรมปรับตัวการใช้ชีวิตวิถีใหม่ของผู้ใช้บริการตลาดแบล็คมาร์เก็ต ตำบลท้ายบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ	จุฑามณี เขลากระโทก
15.20 – 15.40 น.	1122	การศึกษาทัศนคติและแนวทางการอยู่ร่วมกันในสังคม ของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต่อกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ	สหัสวรรษ ทาดีบ
15.40 – 16.00 น.	1053	การประเมินผลมาตรการให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด-19 ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กรณีศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 สาขาวิชาบ้านและชุมชน ภาควิชามนุษยสัมพันธ์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ตมิสา เอี่ยมจ้อย

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
แรงจูงใจและพฤติกรรมกรรมการออกกำลังกายในยุค New Normal ของนักศึกษาศาสาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี นันทจิรา หมั่นรักษ์ และนรินทร์ สังข์รักษา.....	674
ชีวิตวิถีใหม่ภายใต้การระบาดใหญ่โควิด-19 ของนักศึกษาศาสาวิชาการจัดการชุมชนศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นุรวารี สมาน, สุไรดา ลาวัลย์, โรชนิชา วาจะ และอับดุลเลาะ เจ๊ะหลง.....	685
การกำกับอารมณ์ของนักศึกษาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นงนภัส พงษ์จันทร์ และวันัญญา แก้วแก้วปาน.....	696
พฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองของผู้สูงอายุจากโรคไวรัสโคโรนา 2019 ในชุมชนบ้านฝั่งท่า ตำบลวังก้ง อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พิชญา ภาชู และนรินทร์ สังข์รักษา.....	710
ความรู้และพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของประชาชนหมู่บ้านเมืองเอกบางปู ตำบลบางปูใหม่ อำเภอมะนังสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ นฤเบศร์ ยิ่งมาก และสุนี คำนวลศิลป์.....	717
ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการให้บริการของศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มิรา บุญปรานีวงศ์, จิราภา คำสม, สุทธิชา ภักดีอาษา, เหมือนฝัน แก้วคำลี, อติตยา ชื่นเกษม, พาติมา ลินคักดีโค และอรยา พรเอี่ยมมงคล.....	728
ระดับปริญญาบัณฑิต ห้องที่ 8 HB 7207 สุขภาวะชุมชนและการพัฒนาคุณภาพชีวิต (2) คุณภาพชีวิตของพนักงานฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ปาริชาติ ปัจฉารักษ์สิริ และกันยารัตน์ เมืองแก้ว.....	739
การตระหนักรู้ในตนเองของนักศึกษาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สาวิณี บุบผา และอรุปรีย์ เกิดในมงคล.....	752
ปัจจัยการปรับตัวการใช้ชีวิตในยุค New Normal ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร บุญญจินดา มานะชลวิฑิต และนรินทร์ สังข์รักษา.....	762
ความมั่นคงทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ชลิตา เลื่อมศิริ และชินัน บุญเรืองรัตน์.....	776
สภาพทางเศรษฐกิจและการปรับตัวของผู้ใช้แรงงานรายวันต่อภาวะวิกฤตการแพร่ระบาด ไวรัสโคโรนา 2019 กรณีศึกษา บริษัท F&F Food จังหวัดสุพรรณบุรี อภิยดา วรณสุริวงศ์ และทิพย์สุดา พุฒจรรย์.....	784
การใช้แอปพลิเคชันสั่งอาหารออนไลน์ของผู้บริโภคในพื้นที่อำเภอมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร ณัฐพล หันเวียน และชงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร.....	796
พฤติกรรมกรรมการปรับตัวการใช้ชีวิตวิถีใหม่ของผู้ใช้บริการตลาดแบล็คมาร์เก็ต ตำบลท้ายบ้านใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ จุฑามณี เขลากระโทก และนรินทร์ สังข์รักษา.....	806

สภาพทางเศรษฐกิจและการปรับตัวของผู้ใช้แรงงานรายวันต่อภาวะวิกฤต
การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 กรณีศึกษา บริษัท F&F Food จังหวัดสุพรรณบุรี

ECONOMY AND ADAPTATION OF DAILY LABORERS DURING THE CORONAVIRUS 2019
EPIDEMIC CRISIS A CASE STUDY OF F&F FOOD COMPANY, SUPHANBURI PROVINCE

อภิยาดา วรรณสุริวงศ์¹ และ ทิพย์สุดา พุฒจรรย์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจและการปรับตัวของผู้ใช้แรงงานรายวันในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ศึกษาเฉพาะกรณีลูกจ้างบริษัท F&F Food จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 286 คน ใช้แบบสอบถามเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า สภาพทางเศรษฐกิจของผู้ใช้แรงงานรายวันในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโคโรนา-19 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77 หรือมีสภาพทางเศรษฐกิจไม่ดีอย่างมาก ได้แก่ ด้านรายจ่าย ด้านรายได้/รายรับ ด้านรู้เท่าทันสถานการณ์ ด้านการออม และด้านภาระหนี้สิน ตามลำดับ และการปรับตัวของผู้ใช้แรงงานรายวันอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.41 ได้แก่ ด้านรู้เท่าทันสถานการณ์ ด้านรายจ่าย ด้านการออม และด้านรายได้/รายรับ ตามลำดับ

คำสำคัญ: สภาพทางเศรษฐกิจ; การปรับตัว; ผู้ใช้แรงงานรายวัน; โควิด-19

Abstract

This research aimed to study the economic conditions and adaptation among day laborers during the Covid-19 situation. All samples in this research were 286 employees from F&F Food Company, Suphanburi Province. This quantitative research used questionnaires as a research tool to collect data from the samples. The statistics used in the analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The results showed that economic condition among day laborers during the Covid-19 epidemic was very bad, with statistic number 3.77 in average, in terms of expenditure and the balance between income-outcome, situational awareness, savings and debt burden, respectively. ., Moreover, day laborers have to adjust themselves a lot, with statistic number 4.41 in average, in terms of situational awareness, expenditure, savings, and the balance between income-outcome, respectively

Keywords: ECONOMIC CONDITION, ADAPTATION, DAY LABORERS, COVID-19

1. บทนำ

สถานการณ์วิกฤตผู้ติดเชื้อโควิด-19 จากเริ่มต้นมีผู้ติดเชื้อหลักสิบ มีจำนวนเพิ่มรายวันไม่กักราย และมีจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มขึ้นรวดเร็วในช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ.2563 จนเพิ่มขึ้นเป็นหลักร้อย และหลังจากนั้นผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด หน่วยงานรัฐได้ประกาศจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 และได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร เพื่อเป็นการควบคุมและบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาด

¹ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

เชื้อโควิด-19 ในเดือนเมษายน พ.ศ.2563 มีผู้ติดเชื้อรายใหม่คงที่และลดลง โดยไม่พบผู้ติดเชื้อรายใหม่มานานถึง 65 วัน รัฐได้ประกาศมาตรการผ่อนคลายเป็นระยะที่ 1 และใช้มาตรการผ่อนคลายเป็นระยะที่ 2 ในเวลาต่อมาได้อนุญาตให้ดำเนินการหรือกิจกรรมในด้านเศรษฐกิจ การดำเนินชีวิต และกิจกรรมด้านการออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพหรือสันทนาการ เพื่อให้ประชาชนและผู้ประกอบการได้ดำเนินการและใช้ชีวิตในยุคโควิดแบบนิวนอร์มอล (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2563)

วิกฤตการณ์โควิด-19 ส่งผลกระทบต่อทั้งด้าน สุขภาพกาย สุขภาพจิต เศรษฐกิจ การศึกษา และอื่นๆ ทำให้รายได้ลดลงอย่างกะทันหัน ส่งผลต่อการชำระหนี้ลดลงและมีหนี้สูงขึ้น การจ้างงาน มีคนตกงาน เสี่ยงตกงาน และเสมือนว่างงาน ประมาณ 4,700,000 คน (อินทร์แก้ว โอภาณุเคราะห์กุล, 2564) โรงงานบางแห่งต้องหยุดการผลิตชั่วคราว เป็นผลกระทบจากห่วงโซ่อุปทานเกิดภาวะชะงักอย่างต่อเนื่อง (Supply Disruption) เศรษฐกิจไทยช่วงแรกของการแพร่ระบาดของสถานการณ์มีแนวโน้มดีขึ้น ทำให้มีการคาดการณ์ว่าเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวขึ้น แต่กลับมีการแพร่ระบาดรอบใหม่ ส่งผลต่อการหดตัวของส่งออกและการท่องเที่ยวทำให้รายได้ของธุรกิจและการจ้างงานในประเทศลดลง (กรุงเทพธุรกิจ, 2564)

หลายธุรกิจและอาชีพต่าง ๆ ได้รับผลกระทบรวมไปถึงผู้ใช้แรงงานรายวัน ตัวอย่างเช่น ผู้ใช้แรงงานรายวัน บริษัท F&F Food จังหวัดสุพรรณบุรี จากสถานการณ์โควิด-19 ได้ส่งผลกระทบรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ใช้แรงงานรายวันของบริษัทติดเชื้อภายในบริษัท บริษัทต้องปิดทำการชั่วคราว ส่งผลให้ผู้ใช้แรงงานรายวันไม่สามารถทำงานได้ จึงขาดรายได้ไปช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งบริษัท F&F Food เป็นบริษัทที่ผลิตเนื้อไก่สดและเนื้อไก่แช่แข็งสำเร็จรูปที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพให้บริการขายส่งและขายปลีกทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจและการปรับตัวของผู้ใช้แรงงานรายวันต่อภาวะวิกฤตการแพร่ระบาดโควิด-19 กรณีศึกษา บริษัท F&F Food จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งผลการศึกษาจะสามารถสะท้อนความจริงต่อสภาพทางเศรษฐกิจและการปรับตัวของกลุ่มผู้ใช้แรงงานรายวันให้สังคมได้เข้าใจ และอาจเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการได้ตระหนักถึงผลกระทบ ความสำคัญ และการมีแนวทางช่วยเหลือ รวมถึงการมีแนวทางสร้างการปรับตัวให้แก่กลุ่มผู้ใช้แรงงานให้ดียิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจและการปรับตัวของผู้ใช้แรงงานรายวันในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ศึกษาเฉพาะกรณีลูกจ้างบริษัท F&F Food จังหวัดสุพรรณบุรี

3. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม นักสังคมวิทยานักเศรษฐศาสตร์และนักสังคมศาสตร์อื่น ๆ ใช้อธิบายสถานะทางชนชั้นของบุคคลหรือกลุ่ม วัตถุประสงค์จากปัจจัยหลายประการรวมถึงรายได้อาชีพและการศึกษา อาจมีผลกระทบเชิงบวกหรือเชิงลบต่อชีวิตของบุคคล ข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคมถูกรวบรวมและวิเคราะห์โดยองค์กรและสถาบันต่างๆมากมาย รัฐบาลกลาง รัฐและท้องถิ่นล้วนใช้ข้อมูลนี้เพื่อกำหนดตั้งแต่อัตราภาษีไปจนถึงการเป็นตัวแทนทางการเมือง มีปัจจัยหลักสามประการที่นักสังคมศาสตร์ใช้ในการคำนวณสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ 1) รายได้ รายได้ของบุคคลซึ่งรวมถึงค่าจ้างและเงินเดือนตลอดจนรายได้ในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การลงทุนและการออม อาจขยายไปถึงความมั่งคั่งที่สืบทอดมาและสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนด้วย 2) การศึกษา ระดับการศึกษาของบุคคลมีผลโดยตรงต่อความสามารถในการหารายได้โดยอำนาจในการหารายได้ที่สูงขึ้นจะนำไปสู่โอกาสทางการศึกษาที่มากขึ้น ซึ่งจะเพิ่มศักยภาพในการสร้างรายได้ในอนาคต 3) อาชีพ ปัจจัยนี้ยากที่จะประเมินเนื่องจากมีลักษณะเป็นอัตวิสัย อาชีพที่ต้องการฝึกอบรมใช้ทักษะสูง เช่น แพทย์หรือทนาย ความต้องการการศึกษาที่มากขึ้นจึงให้รายได้มากกว่างานอื่น (ซีวิน สันธิ, 2562)

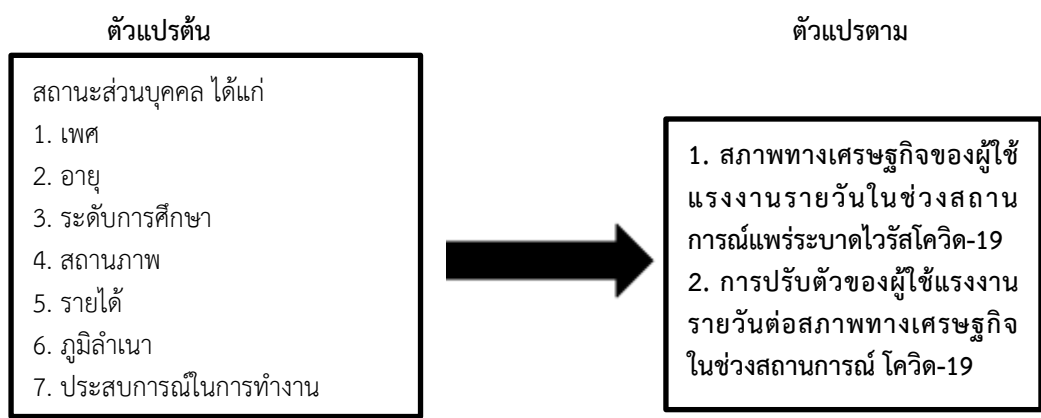
แนวคิดเกี่ยวกับแรงงาน แนวคิดของวิชาเศรษฐศาสตร์แรงงาน คำว่า แรงงาน เป็นคำรวมหมายถึง ความพยายามของมนุษย์หรือการออกแรง ในการผลิต จำหน่ายสินค้าและบริการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและผู้ดำเนินการ จะได้รับค่าตอบแทน แรงงานมีส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการกระทำของมนุษย์ และส่วนที่ 2 จากผลของการกระทำก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจในรูปของค่าตอบแทนหรือรายได้ ดังนั้น การที่มนุษย์ออกแรงหรือกระทำการเพื่อตัวเอง

และไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เป็นเงินเป็นทองจึงไม่อยู่ในความหมายของ “แรงงาน” โดยที่กระบวนการผลิตมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ฉะนั้น คำว่า การออกแรงไม่ได้หมายความว่าเพียง “การออกแรงกาย” การใช้ “สมอง” และ “สติปัญญา” (นิคม จันทรวีฑูร, 2558)

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปรับตัว ของรอย (Roy’s Adaptation Model : อ้างอิงจาก Roy & Andrews, (1999), The Roy’s Adaptation Model, Stamford: Appleton & Lange) กล่าวถึงการปรับตัวและการให้ความช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาในการปรับตัวเมื่อมีเหตุการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงเข้ามาในชีวิต โดยการปรับตัวเป็นกระบวนการและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการที่บุคคลมีความคิดและความรู้สึกจากการใช้ความตระหนักรู้ทางปัญญา และการสร้างสรรค์ในการบูรณาการ ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมให้กลมกลืน รอยใช้แนวคิดจากทฤษฎีระบบมาอธิบายระบบการปรับตัวของบุคคลว่าบุคคลเป็นเหมือนระบบการปรับตัวที่มีความเป็นองค์รวม และเป็นระบบเปิดประกอบด้วย สิ่งนำเข้า (Input) กระบวนการเผชิญปัญหา (Coping process) สิ่งนำออก (Output) และกระบวนการป้อนกลับ (Feedback process) แต่ละส่วนนี้จะทำงานสัมพันธ์กันเป็นหนึ่งเดียว เมื่อสิ่งเร้าที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในผ่านเข้าสู่ระบบการปรับตัว จะกระตุ้นให้บุคคลมีการปรับตัวตอบสนองต่อสิ่งเร้า

การดำเนินวิถีชีวิตใหม่ New Normal ถูกนำมาใช้ครั้งแรกโดย บิลล์ กรอส (Bill Gross) ผู้ก่อตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ชาวอเมริกัน ตอนนั้นใช้อธิบายถึงสถานะเศรษฐกิจโลก หลังจากเกิดวิกฤติเศรษฐกิจแฮมเบอร์เกอร์ในสหรัฐฯ ช่วงระหว่างปี 2007-2009 สาเหตุที่ต้องใช้คำว่า “New Normal” เพราะเดิมทีวิกฤติเศรษฐกิจจะมีรูปแบบค่อนข้างตายตัวและเป็นวงจรเดิม เมื่อเศรษฐกิจเติบโตไปได้ช่วงระยะหนึ่ง จะมีปัจจัยที่ทำให้เกิดเป็นวิกฤติทางเศรษฐกิจ และหลังจากเกิดวิกฤติเศรษฐกิจไม่นานเศรษฐกิจจะเริ่มฟื้นตัว แล้วก็กลับมาเติบโตได้อีกครั้ง สิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นปกติ (กรมสุขภาพจิต, 2563)

กรอบแนวคิดการวิจัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้ใช้แรงงานรายวันของบริษัท F&F Food จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 1,000 คน ทำการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ด้วยค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 จึงมีขนาดของกลุ่มตัวอย่างรวมจำนวน 286 คน การเก็บข้อมูลใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ให้ได้ตามจำนวนที่กำหนด

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยชุดแบบสอบถาม มีการออกแบบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตัวแปรตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดชุดคำถามในแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 สภาพทางเศรษฐกิจของผู้ใช้แรงงานรายวันในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ส่วนที่ 3 การปรับตัวของผู้ใช้แรงงานรายวันที่มีต่อสภาพทางเศรษฐกิจในช่วงสถานการณ์โควิด-19 และส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ต่อการปรับตัวที่ดีในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด-19

4.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วทำการแก้ไขตามคำแนะนำ หลังจากนั้นทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้วยการให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน หากค่าดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.50 และภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.83 และได้นำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการ Try out กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด หาค่าความเชื่อมั่นที่ 95% ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.76 เมื่อเครื่องมือได้คุณภาพแล้วจึงทำการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ด้วยการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความร่วมมือตามความสมัครใจจากกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการส่งแบบสอบถามให้ผู้ใช้งานรายวันด้วยตนเอง และนำแบบสอบถามให้ฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ของบริษัทเป็นผู้ส่งต่อไปยังผู้ใช้แรงงานรายวัน ทำการรวบรวมแบบสอบถามจนครบตามจำนวน แล้วจึงทำการตรวจสอบความครบถ้วนของคำตอบก่อนนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบเชิงปริมาณในการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนของสภาพทางเศรษฐกิจและการปรับตัวของผู้ใช้แรงงานรายวัน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ คือ 5 หมายถึงมากที่สุด 4 หมายถึง มาก 3 หมายถึง ปานกลาง 2 หมายถึง น้อย 1 หมายถึง น้อยที่สุด และเกณฑ์การแปลผลระดับสภาพทางเศรษฐกิจและการปรับตัวของผู้ใช้แรงงานรายวัน 5 ระดับ ดังนี้

ช่วงคะแนน (ค่าเฉลี่ย)	แปลผลสภาพทางเศรษฐกิจ	แปลผลการปรับตัว
4.51 – 5.00	ระดับมากที่สุด หรือสภาพทางเศรษฐกิจไม่ดีมากที่สุด	ระดับมากที่สุด หรือการปรับตัวที่ดีมากที่สุด
3.51 – 4.50	ระดับมาก หรือสภาพทางเศรษฐกิจไม่ดีอย่างมาก	ระดับมาก หรือการปรับตัวที่ดีมาก
2.51 – 3.50	ระดับปานกลาง หรือสภาพเศรษฐกิจไม่ดีปานกลาง	ระดับปานกลาง หรือการปรับตัวที่ดีปานกลาง
1.51 – 2.50	ระดับน้อย หรือสภาพเศรษฐกิจไม่ดีน้อย	ระดับน้อย หรือการปรับตัวที่ดีน้อย
1.00 – 1.50	ระดับน้อยที่สุด หรือสภาพเศรษฐกิจไม่ดีน้อยที่สุด	ระดับน้อยที่สุด หรือการปรับตัวที่ดีน้อยที่สุด

5. สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย จำแนกออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพทางเศรษฐกิจของผู้ใช้แรงงานรายวันในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด-19 และการปรับตัวของผู้ใช้แรงงานรายวันที่มีต่อสภาพทางเศรษฐกิจในช่วงสถานการณ์ โควิด-19 จำแนกตามด้านรายได้/รายรับ ด้านรายจ่าย ด้านการออม และด้านรู้เท่าทันสถานการณ์ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้จากอาชีพหลัก รายได้จากอาชีพเสริม ภูมิภาค และประสบการณ์ในการทำงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ใช้แรงงานรายวัน รวมจำนวนทั้งหมด 286 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 33.22 และเพศทางเลือก จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 16.78 อายุอยู่ในช่วง 20-30 ปี จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 68.18 รองลงมา อายุ 31-40 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 18.88 อายุ 41-50 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55 และอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.70 สถานภาพโสด จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 52.10 รองลงมาสถานภาพสมรส จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 36.01 และสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 11.89 ระดับการศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 47.20 ระดับปวช./ปวส. จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 14.34 ระดับอื่นๆ(ปริญญาตรี) จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 รายได้จากอาชีพหลักต่อเดือน 10,000-15,000 บาท จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 55.59 รองลงมา 15,000 บาทขึ้นไป จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 39.16 และน้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.24 รายได้จากอาชีพเสริม น้อยกว่า 1,000 บาท จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 69.93 รองลงมา 3,000-5,000 บาท จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 16.43 รายได้ 1,000-3,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.99 และรายได้ 5,000 บาทขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.64 ส่วนใหญ่ภูมิลำเนาอยู่จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 59.44 รองลงมา มาจากต่างจังหวัด จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 22.03 เขตปริมณฑล จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 11.89 และกรุงเทพฯ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.64 และมีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 3 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 44.41 รองลงมา มากกว่า 2 ปี – 3 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 30.70 6 เดือน – 1 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 17.83 น้อยกว่า 6 เดือน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=286)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	95	33.22
หญิง	143	50.00
เพศทางเลือก	48	16.78
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	13	4.55
20-30 ปี	195	68.18
31-40 ปี	54	18.88
41-50 ปี	22	7.69
มากกว่า 50 ปี	2	0.70
สถานภาพ		
โสด	149	52.10
สมรส	103	36.01
หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่	34	11.89
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	0	0
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่าประถมศึกษา	41	14.34
มัธยมศึกษา	135	47.20
ปวช./ปวส.	88	30.77

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อื่นๆ	22	7.69
รายได้จากอาชีพหลัก		
น้อยกว่า 10,000 บาท	15	5.25
10,000-15,000 บาท	159	55.59
15,000 บาท ขึ้นไป	112	39.16
รายได้จากอาชีพเสริม		
น้อยกว่า 1,000 บาท	200	69.93
1,000-3,000 บาท	20	6.99
3,000-5,000 บาท	47	16.43
5,000 บาทขึ้นไป	19	6.64
ภูมิลำเนา		
สุพรรณบุรี	170	59.44
กรุงเทพฯ	19	6.64
เขตปริมณฑล (สมุทรปราการ, นนทบุรี, ปทุมธานี)	34	11.89
ต่างจังหวัด	63	22.02
ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 6 เดือน	22	7.69
6 เดือน – 1 ปี	51	17.83
มากกว่า 2 ปี – 3 ปี	86	30.70
มากกว่า 3 ปี	127	44.41

ตอนที่ 2 สภาพทางเศรษฐกิจของผู้ใช้แรงงานรายวันในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด-19

จากการศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจของผู้ใช้แรงงานรายวันในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด-19 ผลการศึกษพบว่า ภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีสภาพทางเศรษฐกิจในระดับมาก หรือสภาพทางเศรษฐกิจไม่ได้อย่างมาก มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.77$ (S.D.=0.98) หากพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีสภาพเศรษฐกิจในระดับมาก หรือสภาพทางเศรษฐกิจไม่ได้อย่างมาก ได้แก่ ด้านรายจ่าย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.94$ (S.D.=0.95) ด้านรายได้/รายรับ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.80$ (S.D.=0.94) ด้านรู้เท่าทันสถานการณ์ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.80$ (S.D.=1.04) ด้านการออม มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.73$ (S.D.=0.93) และด้านภาระหนี้สิน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.59$ (S.D.=1.05) ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาพรวมสภาพทางเศรษฐกิจของผู้ใช้แรงงานรายวันในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด-19

ลำดับ	สภาพเศรษฐกิจ	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.	ระดับ	แปลผลสภาพเศรษฐกิจ
1	ด้านรายจ่าย	3.94	0.95	มาก	ไม่ได้อย่างมาก
2	ด้านรายได้/รายรับ	3.80	0.94	มาก	ไม่ได้อย่างมาก
3	ด้านรู้เท่าทันสถานการณ์	3.80	1.04	มาก	ไม่ได้อย่างมาก
4	ด้านการออม	3.73	0.93	มาก	ไม่ได้อย่างมาก
5	ด้านภาระหนี้สิน	3.59	1.05	มาก	ไม่ได้อย่างมาก
	ภาพรวม	3.77	0.98	มาก	ไม่ได้อย่างมาก

หากพิจารณารายด้านและรายข้อ พบว่า สภาพเศรษฐกิจอยู่ในระดับมากทุกข้อ หรือมีสภาพทางเศรษฐกิจไม่ดีอย่างมาก ด้านรายได้/รายรับ ทั้งรายรับที่มาจากอาชีพหลักและอาชีพเสริมไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 มีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 4.05 (S.D.=0.87) และทำอาชีพเสริม ด้านรายจ่าย สามารถเพิ่มรายได้ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 มีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 3.56 (S.D.=1.01) รายจ่ายมีมากขึ้นกว่าช่วงก่อนสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 มีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 3.96 (S.D.=0.95) และสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ทำให้ต้องลดรายจ่ายไม่จำเป็น/การบริโภคที่สิ้นเปลือง มีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 3.91 (S.D.= 0.95) ด้านการออม ไม่มีเงินเหลือเพียงพอต่อการออม ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 มีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 3.74 (S.D.=0.93) และนำเงินออมมาใช้จ่ายจำนวนมาก ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 มีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 3.71 (S.D.=0.93) ด้านภาระหนี้สิน มีการกู้ยืมเงินเพิ่มเพื่อให้เพียงพอต่อรายจ่าย ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 มีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 3.59 (S.D.=1.10) และต้องรับผิดชอบจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 มีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 3.58 (S.D.=0.99) ด้านรู้เท่าทันสถานการณ์ มีความเสี่ยงต่อการเลิกจ้าง/ให้หยุดงาน ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ค่าเฉลี่ย \bar{X} = 3.68 (S.D.=1.10) และมาตรการเยียวยาของรัฐบาล เช่น เงินเยียวยา/จ่ายคนละครึ่ง/บัตรสวัสดิการ/ลดค่าน้ำค่าไฟ พอช่วยลดปัญหาการรับไม่พอและรายจ่ายที่มาก ในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ค่าเฉลี่ย \bar{X} = 3.93 (S.D.=0.97) ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพทางเศรษฐกิจของผู้ใช้แรงงานรายวันในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ด้านรายได้/รายรับ ด้านรายจ่าย ด้านการออม ด้านภาระหนี้สิน และด้านรู้เท่าทันสถานการณ์

สภาพเศรษฐกิจ	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ	แปรผล สภาพเศรษฐกิจ
ด้านรายได้/รายรับ				
1. รายรับที่มาจากอาชีพหลักและอาชีพเสริมไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19	4.05	0.87	มาก	ไม่ดีอย่างมาก
2. ทำอาชีพเสริม สามารถเพิ่มรายได้ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19	3.56	1.01	มาก	ไม่ดีอย่างมาก
ด้านรายจ่าย				
3. รายจ่ายมีมากขึ้นกว่าช่วงก่อนสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19	3.96	0.95	มาก	ไม่ดีอย่างมาก
4. สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ทำให้ต้องลดรายจ่ายไม่จำเป็น/การบริโภคที่สิ้นเปลือง	3.91	0.95	มาก	ไม่ดีอย่างมาก
ด้านการออม				
5. ไม่มีเงินเหลือเพียงพอต่อการออม ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19	3.74	0.93	มาก	ไม่อย่างดีมาก
6. นำเงินออมมาใช้จ่ายจำนวนมาก ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19	3.71	0.93	มาก	ไม่ดีอย่างมาก
ด้านภาระหนี้สิน				
7. มีการกู้ยืมเงินเพิ่มเพื่อให้เพียงพอต่อรายจ่าย ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19	3.59	1.10	มาก	ไม่ดีอย่างมาก
8. ต้องรับผิดชอบจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19	3.58	0.99	มาก	ไม่ดีอย่างมาก

สภาพเศรษฐกิจ	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ	แปรผล สภาพเศรษฐกิจ
ด้านรู้เท่าทันสถานการณ์				
9. มีความเสี่ยงต่อการเลิกจ้าง/ให้หยุดงาน ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด-19	3.68	1.10	มาก	ไม่ตัวอย่างมาก
10. มาตรการเยียวยาของรัฐบาล เช่น เงินเยียวยา/จ่ายคนละครึ่ง/บัตรสวัสดิการ/ลดค่าน้ำค่าไฟ พอช่วยลดปัญหารายรับไม่พอและรายจ่ายที่มาก ในสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด-19	3.93	0.97	มาก	ไม่ตัวอย่างมาก

ตอนที่ 3 การปรับตัวของผู้ใช้แรงงานรายวันต่อสภาพทางเศรษฐกิจในช่วงสถานการณ์ โควิด-19 จำแนกตามด้านรายได้/รายรับ ด้านรายจ่าย ด้านการออม และด้านรู้เท่าทันสถานการณ์

จากการศึกษาการปรับตัวของผู้ใช้แรงงานรายวันต่อสภาพทางเศรษฐกิจในช่วงสถานการณ์ โควิด-19 ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีการปรับตัวในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.14$ (S.D.=0.87) หากพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการปรับตัวในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านรู้เท่าทันสถานการณ์ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.41$ (S.D.=0.72) ด้านรายจ่าย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.36$ (S.D.=0.78) ด้านการออม มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.16$ (S.D.=0.80) และด้านรายได้/รายรับ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.63$ (S.D.=1.16) ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาพรวมการปรับตัวของผู้ใช้แรงงานรายวันต่อสภาพทางเศรษฐกิจในช่วงสถานการณ์ โควิด-19 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับ	การปรับตัว	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.	ระดับ การปรับตัว
1	ด้านรู้เท่าทันสถานการณ์	4.41	0.72	มาก
2	ด้านรายจ่าย	4.36	0.78	มาก
3	ด้านการออม	4.16	0.80	มาก
4	ด้านรายได้/รายรับ	3.63	1.16	มาก
	ภาพรวม	4.14	0.87	มาก

หากพิจารณารายด้าน ประกอบด้วย ด้านรายได้/รายรับ ด้านรายจ่าย ด้านการออม และด้านรู้เท่าทันสถานการณ์ ผลการศึกษา มีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

ด้านรายได้/รายรับ พบว่า ผู้ใช้แรงงานรายวันมีการปรับตัวต่อสภาพทางเศรษฐกิจในช่วงสถานการณ์ โควิด-19 ด้านรายได้/รายรับในระดับมาก ได้แก่ การหาช่องทางหารายได้เสริม หรืออาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้ และสร้างความมั่นคง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.78$ (S.D.=1.01) และการทำงานรายวันทุกวันตามที่โรงงานกำหนดไว้ เพื่อให้มีรายได้รายวันต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.90$ (S.D.=1.06) และปรับตัวได้ในระดับปานกลาง ด้วยการวางแผนเตรียมย้ายกลับไปทำงานในภูมิลำเนาเดิมของครอบครัว มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.20$ (S.D.=1.39) รายละเอียด ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามของการปรับตัวด้านรายได้/รายรับ

การปรับตัว ด้านรายได้/รายรับ	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.	ระดับ การปรับตัว
1. การหาช่องทางหารายได้เสริม หรืออาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้ และสร้างความมั่นคง	3.78	1.01	มาก
2. การทำงานรายวันทุกวันตามที่โรงงานกำหนดไว้ เพื่อให้มีรายได้รายวันต่อเนื่อง	3.90	1.06	มาก
3. มีการวางแผนเตรียมย้ายกลับไปทำงานในภูมิลำเนาเดิมของครอบครัว	3.20	1.39	ปานกลาง
รวม	3.63	1.16	มาก

ด้านรายจ่าย พบว่า ผู้ใช้แรงงานรายวันมีการปรับตัวต่อสภาพทางเศรษฐกิจในช่วงสถานการณ์ โควิด-19 ด้านรายจ่ายในระดับมาก ได้แก่ การวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด 19 มีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 4.27 (S.D.=1.01) และกั้นเงินไว้ใช้จ่ายเพื่อเป็นรายจ่ายจำเป็นในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด 19 เช่น หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ ประกันโควิด ชุดตรวจ ATK มีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 4.44 (S.D. =0.73) และการลดกิจกรรมทางสังคมหรืองานสังสรรค์ เพื่อลดรายจ่ายไม่จำเป็นในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด-19 มีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 4.38 (S.D.=0.86) รายละเอียด ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามของการปรับตัวด้านรายจ่าย

การปรับตัว ด้านรายจ่าย	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.	ระดับ การปรับตัว
1. การวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด-19	4.27	0.74	มาก
2. กั้นเงินไว้ใช้จ่ายเพื่อเป็นรายจ่ายจำเป็นในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด-19 เช่น หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ ประกันโควิด ชุดตรวจ ATK	4.44	0.73	มาก
3. การลดกิจกรรมทางสังคมหรืองานสังสรรค์ เพื่อลดรายจ่ายไม่จำเป็นในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด-19	4.38	0.86	มาก
รวม	4.36	0.78	มาก

ด้านการออม พบว่า ผู้ใช้แรงงานรายวันมีการปรับตัวต่อสภาพทางเศรษฐกิจในช่วงสถานการณ์ โควิด-19 ด้านการออมในระดับมาก ได้แก่ การวางแผนและจัดสรรรายได้หรือรายรับต่างๆ ไว้ส่วนหนึ่งเก็บเป็นเงินออม เพื่อมีสำรองพร้อมใช้จ่ายยามฉุกเฉินหรือจำเป็น มีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 4.30 (S.D.=0.77) และการสมัครเป็นสมาชิกกองทุน/สหกรณ์/ออมทรัพย์ เพื่อการออมเงินในระบบ มีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 3.89 (S.D.=0.87) และจัดการสิ่งที่ได้รับการเยียวยาจากภาครัฐ เพื่อลดรายจ่าย แล้วปันส่วนมาเป็นเงินออม เช่น จ่ายคนละครึ่ง เก็บเงินอีกครั้งที่เราไม่ได้จ่ายมาเป็นเงินออม เป็นต้น มีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 4.19 (S.D.=0.77) รายละเอียด ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามของการปรับตัวด้านการออม

การปรับตัว ด้านการออม	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.	ระดับ การปรับตัว
1. การวางแผนและจัดสรรรายได้หรือรายรับต่างๆ ไว้ส่วนหนึ่งเก็บเป็นเงินออม เพื่อมีสำรองพร้อมใช้จ่ายยามฉุกเฉินหรือจำเป็น	4.30	0.77	มาก
2. การสมัครเป็นสมาชิกกองทุน/สหกรณ์/ออมทรัพย์ เพื่อการออมเงินในระบบ	3.98	0.87	มาก
3. จัดการสิ่งที่ได้รับการเยียวยาจากภาครัฐ เพื่อลดรายจ่ายแล้วปันส่วนมาเป็นเงินออม เช่น จ่ายคนละครึ่ง เก็บเงินอีกครั้งที่เราไม่ได้จ่ายมาเป็นเงินออม เป็นต้น	4.19	0.77	มาก
รวม	4.16	0.80	มาก

ด้านรู้เท่าทันสถานการณ์ พบว่า ผู้ใช้แรงงานรายวันมีการปรับตัวต่อสภาพทางเศรษฐกิจในช่วงสถานการณ์ โควิด-19 ด้านรู้เท่าทันสถานการณ์ในระดับมาก ได้แก่ การติดตามข่าวสารจากสื่อสาธารณะต่างๆ เพื่อรู้เท่าทันสถานการณ์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ และมาตรการเยียวยาของรัฐบาลในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด-19 มีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 4.37 (S.D.=0.73) และการติดตามข่าวสารภายในโรงงาน เพื่อประเมินความเสี่ยงต่อการให้หยุดงานหรือเลิกจ้างซึ่งจะ

กระทบต่อความมั่นคงของรายได้ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.35$ (S.D.=0.74) และการติดตามความเคลื่อนไหวของกลุ่มแรงงานรายวัน เพื่อเข้าถึงโอกาสของการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หรือการแก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.50$ (S.D.=0.69) รายละเอียด ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามของการปรับตัวด้านรู้เท่าทันสถานการณ์

การปรับตัว ด้านรู้เท่าทันสถานการณ์	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.	ระดับการปรับตัว
1. การติดตามข่าวสารจากสื่อสาธารณะต่างๆ เพื่อรู้เท่าทันสถานการณ์ ผลกระทบทางเศรษฐกิจ และมาตรการเยียวยาของรัฐบาลในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด-19	4.37	0.73	มาก
2. การติดตามข่าวสารภายในโรงงาน เพื่อประเมินความเสี่ยงต่อการให้หยุดงานหรือเลิกจ้างซึ่งจะกระทบต่อความมั่นคงของรายได้	4.35	0.74	มาก
3. การติดตามความเคลื่อนไหวของกลุ่มแรงงานรายวัน เพื่อเข้าถึงโอกาสของการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หรือการแก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมกัน	4.50	0.69	มาก
รวม	4.41	0.72	มาก

6. อภิปรายผลการวิจัย

สภาพทางเศรษฐกิจของผู้ใช้แรงงานรายวันในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด-19 อยู่ในระดับไม่ต้อย่างมาก เนื่องจากรายรับที่มาจากอาชีพหลักและอาชีพเสริมไม่เพียงพอต่อรายจ่าย โดยส่วนใหญ่มีรายได้จากอาชีพหลักต่อเดือน 10,000-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.59 และรายได้จากอาชีพเสริม น้อยกว่า 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 69.93 ซึ่งรายได้นับเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างมากต่อการใช้ชีวิตอยู่ได้ในทุกสถานการณ์ และโดยเฉพาะสถานการณ์ความเสี่ยงต่อการหยุดงาน ไม่ได้ทำงานรายวัน ทำให้ขาดรายได้ ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนของรายได้ การเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์จึงมีความสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุขใจ น้ำผุด (2545) การบริหารการเงินบุคคลมีองค์ประกอบและความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับหลายสิ่งเป็นต้นว่า อาชีพ (Career Choice) รายได้ (Income) และวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล (Life Style) ผู้ที่มีอาชีพดีมีรายได้สูงย่อมจะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่รุดร่าและสะดวกสบายได้มากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย และเช่นเดียวกันเขาย่อมสามารถกำหนดเป้าหมายทางการเงิน (Financial Goals) ของตนให้สูงกว่า ซึ่งทุกคนไม่ว่าจะมีระดับรายได้และความเป็นอยู่อย่างไรควรมีการกำหนด เป้าหมายทางการเงิน (Financial Goals) ของตนไว้ การตั้งเป้าหมายควรกำหนดในระดับที่เหมาะสมและสามารถทำได้ จะบรรลุผลสำเร็จตามที่วางไว้ โดยการกำหนดเป้าหมายทางการเงินนั้นควรมีการกำหนดทั้งเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาว

จากการมีรายจ่ายมากขึ้น และต้องลดรายจ่ายไม่จำเป็นหรือการบริโภคที่สิ้นเปลือง จึงไม่มีเงินเหลือเพียงพอต่อการออม เพื่อให้สามารถปรับตัวได้ทันสถานการณ์ จึงควรมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่ดี ตามแนวคิดของ ของ กาญจนา หงษ์ทอง (2551) เพื่อเป็นตัวกำหนดทิศทาง และการตัดสินใจทางการเงิน ให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้ หากบุคคลใดเริ่มต้นทำการวางแผนทางการเงินเร็ว มีการปฏิบัติตามอย่างมีวินัย และสม่ำเสมอแล้ว บุคคลนั้นจะเข้าใจถึงความมีสุขภาพทางการเงินได้มากขึ้น แผนการเงินหลักๆ ที่สำคัญวางแผนเริ่มปฏิบัติ ประกอบด้วย การวางแผนการออม ควรทำการศึกษาช่องทางในการออมให้รอบด้านที่มีมากกว่าการฝากธนาคาร ไม่ว่าจะเป็นพันธบัตร สลาก สหกรณ์ แล้วเลือกช่องทางที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งแต่ละช่องทางในการออมจะมีความเสี่ยงที่แตกต่างกัน เช่น ผลตอบแทนที่สูงจะมาพร้อมกับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น ที่สำคัญต้องออมอย่างพอเหมาะพอดี และสอดคล้องกับเงื่อนไขทางการเงิน เพื่อไม่ให้รู้สึกว่าการออมเป็นภาระ และสามารถทำการออมได้อย่างสม่ำเสมอ

ผู้ใช้แรงงานรายวันมีการปรับตัวต่อสภาพทางเศรษฐกิจในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด-19 อยู่ในระดับมากในด้านของรายได้/รายรับมีการปรับตัวหารายได้เสริมเป็นการเพิ่มรายได้ และด้านรายจ่ายมีการปรับตัวโดยใช้

จ่ายอย่างประหยัดและเก็บเงินบางส่วนไว้ใช้เป็นรายจ่ายฉุกเฉิน มีการวางแผนจัดสรรรายได้/รายรับส่วนหนึ่งไว้เป็นเงินออม มีการวางแผนทางการเงินที่ดี ลดกิจกรรมทางสังคมเพื่อเป็นการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น อีกทั้งยังติดตามข่าวสารจากสื่อสาธารณะเพื่อรู้เท่าทันสถานการณ์ มีการติดตามข่าวสารภายในโรงงานเป็นการประเมินความเสี่ยงต่อการให้หยุดงานหรือเลิกจ้าง และติดตามความเคลื่อนไหวของกลุ่มแรงงานรายวันเพื่อเป็นการเข้าถึงโอกาสการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นับว่าผู้ใช้แรงงานรายวันมีการปรับตัวที่ค่อนข้างมากท่ามกลางสภาพทางเศรษฐกิจในช่วงสถานการณ์ โควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อด้านลบรวมถึงความเสี่ยงต่างๆ อย่างมาก ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีการปรับตัวของรอย (Roy's Adaptation Model : อ้างอิงจาก Roy & Andrews, (1999), The Roy's Adaptation Model, Stamford: Appleton & Lange) การปรับตัวและการให้ความช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาในการปรับตัวเมื่อมีเหตุการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงเข้ามาในชีวิต โดยการปรับตัว เป็นกระบวนการและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการที่บุคคลมีความคิดและความรู้สึก จากการใช้ความตระหนักรู้ทางปัญญา และการสร้างสรรค์ในการบูรณาการ ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมให้กลมกลืน เป็นระบบการปรับตัวของบุคคลว่าบุคคลเป็นเหมือนระบบการปรับตัวที่มีความเป็นองค์รวม (Holistic adaptive system) และเป็นระบบเปิด ประกอบด้วยสิ่งนำเข้า (Input) กระบวนการเผชิญปัญหา (Coping process) สิ่งนำออก (Output) และกระบวนการป้อนกลับ (Feedback process) แต่ส่วนนี้จะทำงานสัมพันธ์กันเป็นหนึ่งเดียว โดยเมื่อสิ่งเร้าที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในผ่านเข้าสู่ระบบการปรับตัวจะกระตุ้น ให้บุคคลมีการปรับตัวตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น

7. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

7.1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ผู้ใช้แรงงานรายวัน ควรวางแผนการใช้จ่ายเงินและการออมอย่างเป็นระบบ ด้วยการจำกัดจำนวนเงินจากรายได้ประจำเดือน มีการแยกการใช้จ่ายเงินตามความจำเป็น รายจ่ายประจำ และรายจ่ายสำรอง เพื่อให้มีเงินเพียงพอต่อการใช้จ่ายประจำเดือน และเงินเหลือสำหรับการออมที่แน่นอนในแต่ละเดือน เพื่อเตรียมความพร้อมไว้ใช้ในกรณีเกิดวิกฤติทุกสถานการณ์ และควรหาโอกาสสร้างรายได้เพิ่มเติมจากรายได้ประจำเป็นการหารายได้เสริมด้วยการบริหารจัดการกับรายจ่ายที่เพิ่มมากขึ้น ต้องบริหารจัดการรายได้ให้เพียงพอต่อรายจ่ายเพื่อที่จะได้ไม่ต้องรับภาระหนี้สิน และต้องติดตามข่าวสารด้านต่างๆอย่างรู้เท่าทันสถานการณ์เป็นการเตรียมความพร้อมให้ทันเหตุการณ์

7.2. ข้อเสนอแนะต่อรัฐ

ภาครัฐควรสื่อสารสาธารณะได้ทันสถานการณ์ และพร้อมมีมาตรการรองรับผลกระทบจากสถานการณ์ได้ทันทั่วถึง เพื่อลดผลกระทบต่อผู้ใช้แรงงานรายวันที่อาจเสี่ยงต่อการตกงาน หรือการหยุดงาน จนไม่มีรายได้มาใช้จ่ายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และมาตรการต่างๆ ควรเป็นเชิงรุก ช่วยเหลือได้รวดเร็วทันเหตุการณ์เพื่อลดผลกระทบต่อกลุ่มแรงงานรายวัน

7.3. ข้อเสนอแนะต่อภาคเอกชน

ภาคเอกชนควรมีมาตรการที่รองรับผู้ใช้แรงงานรายวันในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 การแจ้งข่าวสารถึงสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงขององค์กรอย่างทันเหตุการณ์ เพื่อให้ผู้ใช้แรงงานรายวันได้รับรู้และเข้าใจพร้อมปรับตัว หรือยอมรับการเปลี่ยนแปลง และควรมีมาตรการช่วยเหลือให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้แรงงานรายวันตามสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายที่ผู้ใช้แรงงานรายวันพึงได้รับ

7.4. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาผลกระทบต่อผู้ใช้แรงงานรายวันในสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 ทั้งด้านบวกและด้านลบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเชิงนโยบาย การบริหารองค์กร และภาคสังคมที่สนใจนำไปใช้ประโยชน์เพื่อวางแผนทางส่งเสริมสนับสนุนที่เอื้อต่อการปรับตัวแก่ผู้ใช้แรงงานรายวันให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19

8. บรรณานุกรม

- กระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2563). สรุปภาพรวมสถานการณ์วิกฤตผู้ติดเชื้อโควิด-19 โดยศูนย์ปฏิบัติการด้านนวัตกรรมการแพทย์ และการวิจัยและพัฒนา. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2564, เข้าถึงจาก https://www.mhesi.go.th/index.php/content_page/item/1587-sum-covid.html
- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. (2564). คำศัพท์ด้านแรงงาน. สืบค้นเมื่อ 3 สิงหาคม 2564, เข้าถึงจาก <https://www.labour.go.th/index.php/en/component/seoglossary>
- กรมสุขภาพจิต. (2563). New Normal วิถีชีวิตใหม่. สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2564, เข้าถึงจาก <https://www.dmh.go.th/news/view.asp?id=2288>
- ข่าวสภาพัฒน์. (2564). เศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สองของปี 2564 และแนวโน้มปี 2564. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2564, เข้าถึงจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=11742
- นิภาพรรณ เจนสันติกุล. (2563). “แรงงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) มาตรการของรัฐบาลและผลกระทบ.” สหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 3(3) (กันยายน-ธันวาคม), 602-60.
- บริษัท F&F Food. (2564). บริษัทเอฟแอนด์เอฟฟู้ด. สืบค้นเมื่อ 3 สิงหาคม 2564, เข้าถึงจาก <http://www.f-food.com/webff/about.htm>
- พรนภา ปิยะรุจิรา. (2558). “ผลกระทบของค่าใช้จ่ายครัวเรือนด้านการศึกษาต่อคุณภาพการศึกษาในประเทศไทย.” เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ยงยุทธ พร้อมสุข. (2556). “ทัศนคติ ของผู้ใช้แรงงานก่อสร้าง หลังการปรับค่าจ้างขั้นต่ำวันละ 300 บาท ในอำเภอเมือง นครราชสีมา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ป.แผนสำเร็จ. (2550). จิตวิทยาปรับตัวทุกสถานการณ์. ครั้งที่พิมพ์ 11. สำนักพิมพ์สุขภาพใจ.
- วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีคณิตศาสตร์. (2562). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2564, เข้าถึงจาก [จาก https://www.greelane.com/th/วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีคณิตศาสตร์ / สังคมศาสตร์/socioeconomic-status-3026599/](https://www.greelane.com/th/วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีคณิตศาสตร์ / สังคมศาสตร์/socioeconomic-status-3026599/)
- ศุภวุฒิ สายเชื้อ. (2563). Beating covid-19 เอาชนะโรคร้ายด้วยความเข้าใจ. กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์ openbooks.
- สิโรโรจน์ สุกุลณะมรรคา (2557). Roy's Adaptation Model. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2564, เข้าถึงจาก <http://it.nation.ac.th/studentresearch/files/55091272.pdf>
- สุขใจ น้ำผุด. (2545). กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:ธรรมศาสตร์.
- อังคณา ตาเสนา สมเกียรติ ชัยพิบูลย์ และกฤตวิทย์ อัจฉริยะพานิชกุล. (2563). “พฤติกรรมการใช้จ่ายของแรงงานข้ามชาติในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก.” วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ, 7(2) (กรกฎาคม - ธันวาคม), 111-112.
- K. Pair. (2560). สูตร Taro Yamane สำหรับคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง. สืบค้นเมื่อ 2 กันยายน 2564, เข้าถึงจาก <https://greedisgoods.com/taro-yamane/>